

EUROPA-PARLAMENTET

1999

2004

Mødedokument

ENDELIG
A5-0299/2000

17. oktober 2000

BETÆNKNING

om beretning fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om
planlægning af fremtidens uddannelse - fremme af innovation med de nye
teknologier

(KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090(COS))

Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport

Ordfører: Alexandros Alavanos

INDHOLD

	Side
PROTOKOLSIDE	4
FORSLAG TIL BESLUTNING	5
BEGRUNDELSE.....	13
UDTALELSE FRA UDVALGET OM INDUSTRIPOLITIK, EKSTERNE ØKONOMISKE FORBINDELSER, FORSKNING OG ENERGI	16
UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER	22
UDTALELSE FRA UDVALGET OM KVINDERS RETTIGHEDER OG LIGE MULIGHEDER	26

PROTOKOLSIDE

Med skrivelse af 27. januar 2000 fremsendte Kommissionen sin beretning til Rådet og Europa-Parlamentet om planlægning af fremtidens uddannelse - fremme af innovation med de nye teknologier (KOM(2000) 23 – 2000/2090(COS)) til Parlamentet.

På mødet den 17. marts 2000 meddelte Parlamentets formand, at denne meddelelse var henvist til Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport som korresponderende udvalg og til Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi og Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender som rådgivende udvalg (C5-0147/2000).

På mødet den 14. april 2000 meddelte Parlamentets formand, at meddelelsen desuden var henvist til Udvalget om Kvinders Rettigheder og Lige Muligheder som rådgivende udvalg.

På mødet den 22. februar 2000 havde Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport valgt Alexandros Alavanos til ordfører.

På møder den 5. juni, 19. september og 10. oktober 2000 behandlede udvalget meddelelsen fra Kommissionen og udkastet til betænkning.

På sidstnævnte møde vedtog det enstemmigt forslaget til beslutning.

Til stede under afstemningen var: Giuseppe Gargani (formand), Vasco Graça Moura og Ulpu Iivari (næstformænd), Konstantinos Alyssandrakis (for Alexandros Alavanos), Ole Andreasen, Pedro Aparicio Sánchez, Giorgio Celli, Christine de Veyrac, Jillian Evans (for Christa Prets), Marco Formentini, Janelly Fourtou, Geneviève Fraisse, Lissy Gröner, Cristina Gutiérrez Cortines, Ruth Hieronymi, Othmar Karas, Elizabeth Lynne, Lucio Manisco, Mario Walter Mauro, Pietro-Paolo Mennea, Jens Dyhr Okking, Barbara O'Toole, Doris Pack, Roy James Perry, Peter Sichrovsky, The Earl of Stockton, Kathleen Van Brempt, Luckas Vander Taelen, Eurig Wyn, Teresa Zabell Lucas, Sabine Zissener og Myrsini Zorba (for Phillip Whitehead).

Udtalelserne fra Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi, Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Lige Muligheder er vedføjet denne betænkning.

Betænkningen indgivet den 17. oktober 2000.

Fristen for ændringsforslag til denne betænkning vil fremgå af forslaget til dagsorden for den mødeperiode, hvor den skal behandles.

FORSLAG TIL BESLUTNING

Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens beretning til Rådet og Europa-Parlamentet om planlægning af fremtidens uddannelse - fremme af innovation med de nye teknologier (KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090(COS))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens beretning (KOM(2000) 23 - C5-0147/2000)¹,
 - der henviser til EF-traktatens artikel 126 og 127,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse (KOM(2000) 318)²,
 - der henviser til sin beslutning af 10. oktober 1985 om ny informationsteknologi og skolesystemet³,
 - der henviser til sin beslutning af 11. november 1986 om uddannelse og ny teknologi⁴,
 - der henviser til sin beslutning af 13. marts 1997 om informationssamfundet, kultur og uddannelse⁵,
 - der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23.- 24. marts 2000 om overgangen til en konkurrencedygtig, dynamisk og videnbaseret økonomi,
 - der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Santa Maria da Feira den 19.-20 juni 2000 om opfølgningen af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 47, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport og udtalelserne fra Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi, Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Lige Muligheder (A5-0299/2000),
- A. der henviser til, at vi i dag er på vej ind i et informationssamfund, en proces som er uafvendelig og i fuld gang, og hvor nye teknologier spiller en stadig større rolle,
- B. der henviser til, at Det Europæiske Råd på mødet i Lissabon den 23.-24. marts 2000 konkluderede, at "hver borger skal have de færdigheder, der er nødvendige for at leve og

¹ EFT C (endnu ikke offentliggjort i EFT).

² EFT C (endnu ikke offentliggjort i EFT).

³ EFT C 288 af 11.11.1985, s. 128.

⁴ EFT C 322 af 15.11.1996, s. 55.

⁵ EFT C 115 af 14.4.1997, s. 116.

arbejde i dette nye informationssamfund", og at det især er vigtigt at give uddannelsessektoren de hjælpemidler, der skal sætte unge i stand til at betjene de nye videns- og kommunikationsværktøjer og tilpasse sig den meget hurtige teknologiske udvikling, og som henviser til, at det er baggrunden for udviklingen af eLearning-initiativet (udvidelse af eEuropa-initiativet på uddannelsesområdet),

- C. der henviser til, at den nye forbindelse mellem informations- og kommunikationsteknologi (IKT) og uddannelsessektoren skal ses i en mere global sammenhæng, der af Det Europæiske Råd i Lissabon defineres som gennemførelsen af et videnssamfund ("a learning society"), dvs. et ønske om, at hele den europæiske befolkning skal deltage i livslang uddannelse,
- D. der henviser til, at uafhængigt af de begrænsninger, der pålægges af subsidiaritetsprincippet, bør borgerne tilbydes frit tilgængelige tjenester, der iværksættes af Den Europæiske Unions institutioner, og som giver dem lettere adgang til programmer, metoder og emner inden for informations- og kommunikationsteknologi,
- E. der henviser til, at der blandt medlemsstaterne er fuld enighed om, at det er nødvendigt at give alle europæiske uddannelsesinstitutioner adgang til de nye teknologier (på grund af de mange muligheder, som de giver) og udbrede kendskabet til og dermed demokratisere den "digitale kultur",
- F. der henviser til, at Europa ikke er helt så langt fremme som USA med hensyn til at anvende IKT inden for uddannelsesområdet, og at det i dag er nødvendigt, at alle europæiske borgere har et minimumskendskab til nye teknologier for at sikre Europas fremtidige konkurrence- og innovationsevne, så det også fortsat kan bevare sin position som en af de førende økonomiske magter i verden,
- G. der henviser til, at udviklingen inden for IKT bør dække alle områder og omfatte hardware, software og indikatorer for kvalitetsindholdet,
- H. der henviser til, at selv om det oprindelige historiske grundlag for Den Europæiske Union var økonomi og landbrug, så kan den i dag ikke nøjes med kun at beskæftige sig med sine egne problemer, men må sætte mere skub i opbygningen af et Europa, der bygger på viden, kultur og værdier, og at der mere generelt må tages fat på at udvikle tanken om et europæisk borgerskab, hvilket bedst lader sig gøre ved at lægge mere vægt på undervisningen i Den Europæiske Union,
- I. der henviser til, at de nye teknologier har mange kvaliteter og giver helt nye pædagogiske muligheder, som kan bruges til at afbøde manglerne i de traditionelle undervisnings- og indlæringsmetoder, og at brugen af disse skal supplere de traditionelle metoder, men ikke være i modstrid med dem,
- J. der henviser til, at hvis der skal gøres optimalt brug af de nye teknologier inden for undervisningen, må eleverne i højere grad lære at søge efter og forvalte emner ("undervises i at lære") end at lære disse udenad,
- K. der henviser til, at IKT er instrumenter eller hjælpemidler og bør suppleres med politikker, der tager sigte på indholdet, anvendelsen og kvaliteten af uddannelsen, hvis

forvaltning henhører under myndighedernes eller uddannelsesinstitutionernes ansvarsområde,

- L. der henviser til, at informations- og kommunikationsteknologier kan bidrage til at forbedre undervisning og uddannelse, idet de kan bruges løbende og gentagne gange i overensstemmelse med brugerens rytme, at de fremmer interaktivitet og aktiv indlæring, dvs. indlæring via nysgerrighed, opdagelse og eksperimentering, og at disse teknologier fører til langt større åbning af institutionerne over for omverdenen, idet de fremmer lysten til at lære fremmede sprog og knytter forbindelse mellem skolen og verden udenfor, også udlandet (net for udveksling af informationer med museer, biblioteker, forskningsinstitutter eller andre skoler),
- M. der henviser til, at de nye teknologier kan være til stor hjælp for personer med handicaps eller indlæringsvanskeligheder, og understreger, at moderne teknologi kan give visse personkategorier (f.eks. børn af vandrede arbejdstagere, beboere i randområder, ældre osv.) der ikke har mulighed for regelmæssigt at deltage i undervisningen på de traditionelle uddannelsesinstitutioner mulighed for at følge en uddannelse eller et efteruddannelsesforløb,
- N. der henviser til, at lige adgang til nye teknologier skal sikres efter lighedsprincippet, så ingen udelukkes fra oplysning og viden, men at de nye teknologier tværtimod skal bidrage til at styrke den sociale samhørighed,
- O. der henviser til, at indførelsen af nye teknologier i skolerne giver mulighed for at tilpasse undervisningen til virkeligheden og arbejdsmarkedets behov, så de unge får en uddannelse, der er nyttig i deres daglige liv, men også for deres fremtidige erhverv,
- P. der henviser til, at det ikke er et mål i sig selv at udstyre skolerne med computere, men at en computer først og fremmest er et praktisk arbejdsredskab, et pædagogisk hjælpemiddel, og at det ikke er meningen, at den skal erstatte eller endog udkonkurrere det særlige forhold mellem elev og lærer og personlig nærhed og gensidighed,
- Q. der henviser til, at det vigtigste mål for undervisningen er at formidle viden og know-how, som skal gøre eleverne selvstændige, navnlig i forbindelse med brugen af nye teknologier, og at brugen af nye teknologier til uddannelsesformål kræver, at personalet er højt kvalificeret, har en specialuddannelse og regelmæssigt gennemgår en efteruddannelse,
- R. der henviser til, at effektiviteten af brugen af nye informations- og kommunikationsteknologier inden for uddannelsessektoren i betragtning af de mange muligheder, som disse giver, og det ubegrænsede antal oplysninger, der er tilgængelige på nettene, kun kan øges, hvis der stilles edb-faciliteter og pålidelige og relevante programmer til rådighed, og der forinden er gjort de nødvendige forberedelser,
- S. der henviser til, at indførelsen af IKT synes at give medlemsstaterne lejlighed til en samlet overvejelse af, hvordan uddannelsessektoren fungerer (programmer, skoleforløb, metoder for dokumentation af viden osv.), og især af prioriteter og midler,
- T. der henviser til, at informationssamfundet både giver store risici og muligheder, som gør

det nødvendigt at fastlægge klare lovrammer, navnlig for at beskytte mindreårige mod indhold, som ikke er beregnet for denne gruppe,

1. har noteret sig indholdet af Kommissionens beretning og de problemer, der påpeges heri, som f.eks., at Europa på innovations- og teknologiområdet stadig ikke er på højde med USA, og at de fleste uddannelsesinstitutioner i EU fortsat i høj grad mangler det fornødne udstyr;
2. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at bestræbe sig yderligere på at få fjernet den eksisterende kløft mellem Den Europæiske Union og De Forenede Stater med hensyn til anvendelse og beherskelse af edb-redskaberne på uddannelsesområdet og i virksomhederne;
3. ser positivt på anbefalingerne i Kommissionens beretning om planlægning af fremtidens uddannelse – fremme af innovation med de nye teknologier, især med hensyn til at fremme innovation, udviklingen af et udbud af høj kvalitet og styrkelsen af den sociale samhørighed;
4. glæder sig over medlemsstaternes fremskridt med deres nationale handlingsplaner med henblik på at få integreret IKT-værktøjerne (informations- og kommunikationsteknologi) i skolerne;
5. henviser til, at medlemsstaterne inden for rammerne af de beskæftigelsespolitiske retningslinjer for 2000 har sat sig som mål inden udgangen af 2002 at udstyre deres skoler med computere og at lette adgangen til Internettet; opfordrer medlemsstaterne til at definere disse generelle mål nærmere på grundlag af konkrete kvantitative og kvalitative indikatorer;
6. glæder sig over, at Kommissionen understreger, hvor vigtigt det er at fremme og bevare den sproglige og kulturelle mangfoldighed ved indførelsen af nye teknologier i skolerne; gør dog opmærksom på, at dette ikke må føre til, at visse sprog får en højere status end andre, for fuldstændig ligestilling af Unionens officielle sprog er et af de grundlæggende principper i traktaten;
7. glæder sig over Rådets og Kommissionens seneste initiativer til fremme af IKT i skolerne og opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge foranstaltningernes effektivitet, fremskridtene og den generelle udbredelse af optimal praksis;
8. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at overvåge, at kvinder og mænd sikres bred adgang til nye teknologier til bedre adgangspriser, og at der sikres bedst mulige effektivitet i forhold til omkostningerne, og at tjenesterne får større spredning og bedre effektivitet; påpeger, at det nemlig er vigtigt at bevare de enkelte landes originalitet og at fjerne forskelle i adgangsvilkårene til IKT mindst mulige for at fremme det europæiske indhold og forbedre adgangen hertil;
9. fastslår, at medlemsstaternes evne og muligheder for at udnytte de nye teknologier inden for undervisningsområdet er vidt forskellige, og at det er nødvendigt at forsøge at mindske - eller fjerne - den eksisterende kløft på området;

10. opfordrer Kommissionen til at sikre, at kvinder og mænd får lige adgang til undervisning og erhvervsuddannelse, der giver mulighed for karriere inden for informationssamfundet;
11. henviser til, at det med henblik på etablering af et socialt retfærdigt informationssamfund må sikres, at borgere fra alle socioøkonomiske lag og aldersgrupper får adgang til informations- og kommunikationsteknologierne; opfordrer i denne forbindelse medlemsstaterne og Kommissionen til
 - at fremme foranstaltninger til forbedring af adgangen til informations- og kommunikationsteknologier for alle elever, også uden for den regulære undervisning
 - at fremme udveksling af viden om omgang med informations- og kommunikationsteknologierne mellem elever og forældre
 - i forbindelse med udvikling af undervisningssoftware at være særlig opmærksom på de særlige behov, som børn med indlæringsvanskeligheder og handicappede børn har.
12. beklager, at uddannelse i Kommissionens beretning kun betragtes ud fra aspektet uddannelse af børn og unge på skoler, og at der ikke tages hensyn til det vigtige aspekt med livslang uddannelse for voksne og alle personer, som er uden for det traditionelle uddannelsesforløb, men som ønsker at erhverve sig viden og følge en uddannelse, i overensstemmelse med det mål, som Det Europæiske Råd i Lissabon fastsatte med hensyn til gennemførelsen af et videnssamfund ("a learning society");
13. kræver, at alle borgere gives adgang til de nye teknologier, både uden for undervisningssektoren og arbejdsmarkedet, ved oprettelsen af "telematik-steder" i kommunerne i Den Europæiske Unions forskellige regioner;
14. har noteret sig Kommissionens henstilling, hvori der henvises til de mangler, der er med hensyn til undersøgelser af brugen af IKT i skolerne, og opfordrer de ansvarlige organer til at udarbejde og bruge præcise og tilpassede indikatorer, der giver mulighed for en seriøs evaluering og opfølgning af de anvendte metoder;
15. opfordrer Kommissionen til som et umiddelbart mål at løse spørgsmålet om den videnskabelige sammenhæng, der er mellem informations- og kommunikationsteknologi og resultaterne i skolerne, ved at foretage undersøgelser og vedtage de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at de relevante investeringer fører til målelige resultater;
16. understreger, at den nødvendige indførelse af IKT i undervisningssystemet ikke bør føre til overdreven informatisering, men kombineres med elevernes behov for fritid og udvikling af deres fantasi og kreativitet og tage behørigt hensyn til deres aldersmæssige psykiske udvikling og bidrage til øget kommunikation eleverne imellem;
17. opfordrer Kommissionen til at medtage uddannelse af lærere i anvendelsen af IKT som en af prioriteterne i de programmer til fordel for livslang uddannelse, der finansieres via strukturfondene;
18. foreslår, at man bør fremme uddannelses- og undervisningssystemer, ikke bare via offentlige midler, men også via privat investering i nye teknologier for at fremskynde

indførelsen af disse nye systemer;

19. opfordrer Kommissionen til i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet at støtte medlemsstaterne under gennemførelsen af eLearning-initiativet, især ved at stille et net for udveksling af erfaringer mellem medlemsstaterne til deres rådighed, som skal lette gennemførelsen af foranstaltningerne;
20. opfordrer Kommissionen til at foreslå en plan for, hvorledes de offentlige investeringer i IKT kan udnyttes bedst muligt; mener, at denne plan også bør beskæftige sig med spørgsmålet om digitale biblioteker og spørgsmålet om offentlig adgang til det digitale medium for at mindske uligheder og bedre at kunne tjene offentlighedens og de europæiske borgeres interesser;
21. minder om, at en fjerdedel af jobskabelsen i 1990'erne skete i forbindelse med informationsamfundets aktiviteter, og at denne tendens på arbejdsmarkedet varer ved, hvorfor det er nødvendigt, at de studerende forberedes behørigt på at blive integreret på et arbejdsmarked, der domineres af de nye teknologier;
22. kræver, at der vedvarende foretages investeringer i undervisningssektoren for at leve op til de hurtige ændringer inden for de nye teknologier;
23. anmoder Kommissionen om, at den for at tilkendegive sin støtte til Bologna-aftalerne om oprettelse af et universelt område af viden fremmer fælles programmer for udvikling af IKT for at styrke partnerskaber mellem forskellige universiteter til fordel for spredning af fælles viden og frivillig udstedelse af ensartede diplomer;
24. anmoder Kommissionen om at udvikle programmer til fremme af mobilitet af viden og teknisk og videnskabeligt samarbejde samt teknologioverførsel og at fremme konvergens mellem sprog og datamedier inden for IKT;
25. opfordrer Kommissionen til efter fælles aftale med medlemsstaterne at anvende EU-instrumenter og -programmer for at nå de fælles fastsatte mål, og opfordrer medlemsstaterne til at bruge deres bevillinger fra strukturfondene til edb-udstyr til skolerne og lærernes uddannelse, idet det samtidig bør overvejes at stille uddannelses-, kultur- og forskningsprogrammer til deres rådighed;
26. opfordrer Unionen og medlemsstaterne til at fremme uddannelsen inden for de nye teknologiers sektorer og give virksomhederne passende teknisk og finansiel støtte til at følge med i de hurtige ændringer inden for IKT, herunder især små og mellemstore virksomheder, mikrovirksomheder og håndværk i overensstemmelse med det flerårige program til fremme af initiativ og iværksætterånd 2001/2005;
27. understreger, at det er vigtigt at fremme IKT såvel i forbindelse med undervisningen som i virksomhederne for at leve op til den nye økonomis udfordringer, bekæmpe social udstødelse og indhente den økonomiske udviklings efterslæb i visse af Unionens regioner;
28. understreger, at IKT skaber et socialt og økonomisk område med tværnational karakter, hvilket der bør tages højde for i den økonomiske og den sociale politik samt politikken inden for uddannelse, erhvervsuddannelse og arbejdsvilkår;

29. anmoder Rådet og Kommissionen om at oprette statslige eller offentlige informations- og kommunikationsnet for uddannelsessektoren for at sikre teknologiske infrastrukturer;
30. anmoder Kommissionen og Rådet om, at de i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 158 (tidligere artikel 130 A), hvori det tilsigtes ”at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder eller øer, herunder landdistrikter”, iværksætter et program, der finansieres via strukturfondene, til oprettelse af et europæisk uddannelsesnet for informations- og kommunikationsteknologi, som de offentlige eller private uddannelsesinstitutioner kan tilknytte sig frivilligt; påpeger, at dette har til formål at skabe offentlige infrastrukturer for information og kommunikation;
31. opfordrer Kommissionen til at foretage en samlet vurdering af IKT-udstyr og dets anvendelse inden for undervisningen i de enkelte lande, da dette er den eneste måde, hvorpå man kan supplere og tildele støtte til undervisning i informations- og kommunikationsteknologi;
32. opfordrer medlemsstaterne til at gøre grunduddannelse og især efteruddannelse i ny teknologi obligatorisk for nuværende og kommende lærere (hvilket ikke er tilfældet i næsten halvdelen af landene i Europa), for at sikre, at alle lærere virkelig er i besiddelse af den nødvendige viden til at kunne bruge teknologien til pædagogiske formål og en kritisk holdning til disse nye teknologier og navnlig Internettet (lære unge at skelne mellem oplysning og reklame, mellem fiktion og virkelighed, mellem det virtuelle og det reelle);
33. opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre særforanstaltninger til fordel for dårligt stillede områder og udsatte eller svage grupper (kvinder, ældre, minoriteter, handicappede, ufaglærte osv.) ved at yde en målrettet bistand, som giver disse grupper mulighed for at få en tilfredsstillende viden, og som giver den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne;
34. opfordrer medlemsstaterne til at fremme omdannelsen af undervisnings- og uddannelsescentre til centre for erhvervelse af viden inden for forskellige områder, som er åbne for alle i overensstemmelse med henstillingerne i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon, og at tilskynde bibliotekerne til at leve op til deres centrale rolle med hensyn til at give alle adgang til multimedienet og -indhold;
35. anmoder Rådet og Kommissionen om, at de til fordel for alle dem, der ønsker at fortsætte deres uddannelse i Europa, uanset deres nationalitet eller status, iværksætter kvantitative og kvalitative minimumsindikatorer for hardware og software samt kvaliteten og relevansen af indholdet;
36. ønsker, at undervisningssektoren selv drager omsorg for det pædagogiske system under anvendelse af nye teknologier og programmer af god kvalitet som grundlag for undervisning og formidling af viden;
37. opfordrer Kommissionen til inden for rammerne af fællesskabsprogrammer inden for forskning og efter- og videreuddannelse at støtte produktion og distribution af pædagogisk kvalitetssoftware;
38. opfordrer medlemsstaterne til at fremme udviklingen af forbindelser mellem uddannelsesinstitutioner og sociale organer og virksomheder, for at disse i fællesskab kan

udarbejde relevant undervisningssoftware af høj kvalitet i overensstemmelse med elevernes faktiske behov, så disse effektivt inddrages i livslang uddannelse, idet det dog samtidig skal sikres, at dette partnerskab hverken skader indholdets objektivitet eller troværdighed;

39. understreger, at indførelsen af IKT ikke alene bør være en proces, ”der kommer ovenfra”, men en gensidig påvirkning af samfundet på grund af de meget forskellige omstændigheder og problemernes sammensatte natur, og mener derfor, at man bør opmuntre forældreforeninger, lærere, psykologer og andre til at deltage i denne proces;
40. understreger, at når medlemsstaterne anvender forskellige strategier og politikker til fremme af udbredelsen og indlæringen af anvendelsen af nye teknologier på undervisningsområdet, bliver samarbejdet mellem dem og Unionen en vigtig forudsætning for succes;
41. opfordrer medlemsstaterne til at give skattefordele til leverandører af multimediemateriel og -tjenester, som til gengæld giver uddannelsesinstitutionerne gunstigere tariffer;
42. ser positivt på Kommissionens ønske om at fremme en hurtigere adgang til Internettet for studerende og opfordrer den til at gøre en indsats for at fremme koordineringen med det europæiske forskningsområde;
43. opfordrer medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger for at nedsætte prisen for telekommunikation og navnlig gebyrerne for Internet-adgangen i overensstemmelse med forslaget fra Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira (19.-20. juni 2000);
44. opfordrer Fællesskabets finansieringsorganer, herunder Den Europæiske Investeringsbank (EIB), til at hjælpe medlemsstaterne i deres indsats for at levere edb-udstyr og sørge for uddannelse;
45. mener, at problemet med skolernes tilpasning til den hastige udvikling og ændring af IKT også bør undersøges i lyset af budgettet, den teknologiske infrastruktur og undervisningens kontinuitet;
46. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen, Rådet og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

BEGRUNDELSE

Indledning

Selv om uddannelse ikke fra Fællesskabernes første begyndelse blev anset for at være et vigtigt område for aktioner og politiske tiltag, så er der igennem en årrække blevet udfoldet bestræbelser på at rette op på denne situation dikteret af tidens krav og viljen til at give uddannelse den placering, som den fortjener i Den Europæiske Union. Det er vigtigt at have for øje, at der i Maastricht-traktaten, navnlig artikel 126 og 127, utvetydigt gives almen og faglig uddannelse en afgørende betydning.

Denne erkendelse går hånd i hånd med den generelle forståelse af, at EU ikke længere kun kan være og blive ved med at være en økonomisk sammenslutning af lande, men at den først og fremmest bør være en sammenslutning af befolkninger, af enkeltpersoner. Derfor lægger institutionerne stadig større vægt på de ting, der influerer på unionsborgernes dagligdag, og uddannelse har en fremtrædende placering blandt de nuværende højt prioriterede områder i Europa.

Den Europæiske Union lægger i dag vægt på viden og information. Den verden, vi lever i, bygger i høj grad på viden. Denne tendens vil forstærkes yderligere i takt med de nye teknologiers fremskridt og er således en bekræftelse af den nuværende udvikling af informationssamfundet. På baggrund heraf har EU valgt at tilpasse sig til tidens krav og føre en politik, hvis mål er at fremme brugen af nye teknologier, især på uddannelsesområdet.

Klare fordele ved de nye teknologier

Indførelsen af IKT i skolerne er en enestående mulighed for at tage indlæringsprocessen op til overvejelse og forbedre undervisningen. De nye teknologier har helt nye og helt specielle fordele, som gør dem til et ideelt supplement til de traditionelle uddannelsesmetoder. De kan korrigere strukturelle svagheder ved den indlæringsmetode, der anvendes for øjeblikket. De aktiviteter, som IKT stiller til rådighed, bygger generelt på tovejs-kommunikation. De kan således eventuelt kompensere for den passivitet, der alt for ofte reducerer eleverne til at være rene tilhørere. Desuden kan de være med til at gøre skolerne og i langt højere grad eleverne åbne over for omverdenen.

At fremme borgernes kendskab til og beherskelse af disse nye værktøjer, at give dem midler til at kunne udvikle sig uden besvær i det nuværende og fremtidige samfund, er især vigtigt for arbejdsmarkedet, som stiller stadig større krav, og hvor der nu næsten systematisk kræves et minimalt kendskab til edb. Men det er også interessant i privatlivet: elektronisk post er en ny kommunikationsform, mens brugen af nye teknologier og søgning af informationer på nettet giver enhver mulighed for til enhver tid at kunne dække sit behov for viden og for selv at få let adgang til at holde sin viden ajour.

En ambitiøs europæisk politik

Europa bør spille sin rolle som dynamisk fællesskab og drivkraft ved at lægge pres på medlemsstaterne for at få dem til at iværksætte oplysningskampagner om nye teknologier og udarbejde helhedsplaner for udstyring af alle undervisningsinstitutioner med de nødvendige edb-faciliteter. Europa bør således fremme en konstant højnelse af befolkningernes gennemsnitlige generelle viden, så det i praksis kan udvikle sig til at blive et videnssamfund ("a learning society"), et konkurrencedygtigt, dynamisk og videnbaseret samfund.

EU vil fortsætte sin nuværende kurs, hvor det erkender, at det har et udviklingsefterslæb i forhold til USA, træffer foranstaltninger for hurtigt at udligne dette efterslæb og navnlig nå endnu videre og forsøger at overgå de amerikanske resultater. EU satser således på i løbet af nogle år at "*blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske, videnbaserede økonomi i verden*", som det hedder i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000.

Forskellige konkrete foranstaltninger skal hjælpe EU til at nå dette ambitiøse mål. Siden midten af 80'erne har EU været interesseret i de mange muligheder, som IKT giver, og har erkendt, hvor vigtigt det er set fra et pædagogisk synspunkt at få disse integreret i uddannelsessystemerne. Det fremgår af alle gennemførte undersøgelser, til trods for at der helt klar ikke findes gode indikatorer, at de nye teknologier endnu ikke er slået igennem i det omfang, man havde håbet på, og at der i de fleste medlemsstater stort set ikke gøres optimal brug af disse muligheder på uddannelsesområdet. Derfor blev "e-learning"-initiativet for nylig lanceret for at fremme udstyringen af skolerne med edb-faciliteter og udbrede integreringen af IKT i pædagogikken. Materiel, indhold og tjenester skal således være af høj kvalitet og skal give alle mulighed for til en vis grad selvstændigt at kunne benytte disse teknologier. Unionen viser sig stadig mere åben over for den hurtige teknologiske udvikling, hvilket giver den stor evne til at tilpasse sig fremskridtet.

Nødvendige justeringer

Det skal dog understreges, at der i Europa trods den gjorte indsats fortsat er en række svagheder og problemer på IKT-området og med hensyn til integreringen af IKT i skolerne. For det første er EU bagud sammenlignet med USA. Klasseværelserne er ikke tilstrækkeligt udstyrede, og brugen af de nye teknologier til pædagogiske formål indgår ikke som et obligatorisk led i læreruddannelsen; endvidere føres der desværre ikke nogen helhedspolitik, som kunne samle alle initiativer og give mulighed for at udbrede kendskabet til de bedste metoder, da programmerne endnu alt for ofte er afhængige af visse læreres personlige engagement.

I øvrigt skal det bemærkes, at der er store forskelle i befolkningernes adgang til de moderne teknologier. Disse forskelle findes på flere planer: mellem enkeltpersoner, mellem institutioner, mellem regioner og mellem lande. Én af EUs største udfordringer er at sikre alle de samme muligheder for adgang til disse nye viden- og informationsbærere. Det mest foruroligende i forbindelse med disse forskelle er vel nok, at der er de samme forskelle mellem Nord- og Sydeuropa, som allerede er konstateret inden for mange andre områder. I lighedens og samhørighedens navn bør disse forskelle reduceres mest muligt, og der bør i praksis sikres alle lige adgang til IKT uanset hjemsted. Denne foranstaltning er så meget vigtigere, som udvidelsen af Unionen bliver stadig mere aktuel. EU bør bevare samhørigheden til trods for et stadig stigende antal medlemsstater.

Endelig kan Europa ikke nøjes med kun at give de yngste borgere mulighed for at beherske de nye teknologier. Uddannelse bør i dag forstås i en bredere forstand og bør være uløseligt forbundet med begreber som kultur og livslang uddannelse. Der bør hverken være begrænsninger eller forskelsbehandling i forbindelse med adgangen til viden og information.

Den uddannelsesrevolution, som indførelsen af IKT vil afstedkomme på alle skoler i medlemsstaterne, er en enestående mulighed for EU til at give uddannelserne en mere europæisk dimension ved hjælp af særlige indhold (europæisk uddannelsessoftware osv.) og få alle europæiske skoler på nettet. Den virtuelle mobilitet er således et supplement og ofte en begyndelse til den faktiske mobilitet i Unionen.

21. september 2000

UDTALELSE FRA UDVALGET OM INDUSTRIPOLITIK, EKSTERNE ØKONOMISKE FORBINDELSER, FORSKNING OG ENERGI

til Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport

om beretning fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om planlægning af fremtidens uddannelse – fremme af innovation med de nye teknologier
(KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090 (COS))

Rådgivende ordfører: Willy C.E.H. De Clercq

PROCEDURE

På mødet den 19. april 2000 valgte Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi Willy C.E.H. De Clercq til rådgivende ordfører.

På møder den 13. og 19. september 2000 behandlede det udkastet til udtalelse.

På sidstnævnte møde vedtog det nedenstående konklusioner (for: 32; hverken/eller: 1).

Til stede under afstemningen var: Carlos Westendorp y Cabeza (formand), Nuala Ahern (næstformand), Peter Michael Mombaur (næstformand), Ward Beysen (for Nicholas Clegg), Yves Butel, Felipe Camisón Asensio (for Concepció Ferrer), Giles Bryan Chichester, Claude J.-M.J. Desama, Harlem Désir, Glyn Ford, Jacqueline Foster (for Malcolm Harbour), Pat the Cope Gallagher, Neena Gill (for Erika Mann), Norbert Glante, Lisbeth Grönfeldt Bergman (for Anders Wijkman), Michel Hansenne, Werner Langen, Marjo Tuulevi Matikainen-Kallström, Eryl Margaret McNally, Elizabeth Montfort, Angelika Niebler, Reino Kalervo Paasilinna, Yves Piétrasanta, Samuli Pohjamo (for Colette Flesch), John Purvis, Imelda Mary Read, Mechtild Rothe, Esko Olavi Seppänen, Astrid Thors, Jaime Valdivielso de Cué, Alejo Vidal-Quadras Roca, Dominique Vlasto og Myrsini Zorba.

KORT BEGRUNDELSE

Udtalelsen omhandler to dokumenter forelagt af Kommissionen, dels beretningen om planlægning af fremtidens uddannelse – fremme af innovation med de nye teknologier (KOM(2000) 23, dels meddelelsen om eLearning (KOM(2000) 318).

1. I Kommissionens beretning om planlægning af fremtidens uddannelse – fremme af innovation med de nye teknologier gives et overblik over de fremskridt, medlemsstaterne har gjort med hensyn til at opstille nationale handlingsplaner med henblik på at integrere de værktøjer, som informations- og kommunikationsteknologien (IKT) byder på, i undervisningen.

Ordføreren glæder sig over disse fremskridt med hensyn til at fremme innovation, udviklingen af et udbud af høj kvalitet og styrkelsen af den sociale samhørighed. Disse områder er afgørende for opfyldelse af målet om at uddanne de unge europæere og hjælpe dem med at blive integreret i den nye økonomi.

Ordføreren understreger, at det er nødvendigt hurtigt at fjerne den eksisterende kløft mellem IKT-udviklingen i De Forenede Stater – hvor de studerende allerede kan drage nytte af et omfattende edb-udstyr – og Den Europæiske Union. En sådan skævhed risikerer at sætte de unge europæere tilbage med hensyn til såvel kvaliteten af deres studier som deres uddannelsesniveau med henblik på et fremtidigt arbejde.

Desuden ønsker ordføreren at påpege, hvor hurtigt udviklingen af nye teknologier foregår og ændrer sig. Med henblik herpå bør der stilles krav om, at der foretages investeringer i undervisningen, således at de strukturer, der tilbydes de studerende, ikke forældes i forhold til de nævnte ændringer, men skridt for skridt følger den udvikling, der sker i IKT-verdenen.

Man bør endvidere være særlig opmærksom på uddannelsen af lærerkorpset. Selv om dette er højt kvalificeret, oplever man ofte, at lærerne relativt set har et dårligt kendskab til, hvilke værktøjer og indlæringsmuligheder IKT byder på.

Ordføreren opfordrer – med henblik på erhvervslivets behov – Den Europæiske Union og medlemsstaterne til ikke at glemme, at det er nødvendigt at hjælpe virksomhederne med teknisk og finansiel støtte, således at disse selv kan deltage aktivt i de nye teknologiers verden og sikre deres ansatte et højt uddannelsesniveau. I den forstand skal IKT-fremme i skolerne og i virksomheder foregå parallelt. Ved samtidig at følge disse to spor vil Unionen og De Femten skaffe sig de nødvendige instrumenter til at sikre, at den nye økonomi ikke blot bliver en udfordring, der skal tages op, men en succes, og at risikoen for marginalisering på økonomisk og socialt plan begrænses eller helt udelukkes.

Endelig kræver ordføreren, at man er specielt opmærksom på den tværnationale dimension i udviklingen af nye teknologier på socialt og økonomisk plan samt på undervisningsplan. Derfor opfordres medlemsstaterne og Unionen til at koncentrere sig om dette forhold ved udarbejdelse af politikken for uddannelse, erhvervsuddannelse og arbejdsvilkår.

2. Meddelelsen om eLearning tager udgangspunkt i følgende målsætning, der blev opstillet af Det Europæiske Råd i Lissabon: Den Europæiske Union bør *”blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en høj økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed”*. I meddelelsen uddybes desuden de målsætninger, der er opstillet i Kommissionens meddelelse ”eEuropa – et informationssamfund for alle”, der som aktionsområder bl.a. nævner ”Unge europæere og den digitale tidsalder” og ”Hurtigt Internet for forskere og studerende”. I denne forbindelse må uddannelse prioriteres, hvilket med andre ord vil sige, at uddannelsen af morgendagens voksne og deres undervisere ikke kan negligeres i lyset af den hastige udvikling af videnssamfundet.

Ordføreren tilslutter sig indholdet af den pågældende meddelelse og opfordrer medlemsstaterne til at vise politisk velvilje herfor og indlede et nært samarbejde mellem de 15 og Den Europæiske Union med henblik på en fuldstændig opfyldelse af de deri fastsatte målsætninger, samt opfordrer forskningssektoren og erhvervslivet til at bidrage til opfyldelsen af disse målsætninger.

Desuden opfordrer ordføreren Kommissionen til i højere grad at præcisere, hvilke foranstaltninger, der bør vedtages, og hvilke finansielle midler, der er nødvendige med henblik herpå, både i form af bevillinger på Fællesskabets budget og i form af bidrag fra medlemsstaterne. Han efterlyser endvidere nærmere oplysninger om øremærkningen af økonomiske ressourcer fra de europæiske fonde (bevillinger fra strukturfondene), bevillinger til forskning) til de initiativer, der er omhandlet i ”eLearning”.

Ordføreren henleder endvidere opmærksomheden på de omkostninger, som familier og skoler nødvendigvis må bære til indkøb af computere og til adgang til Internettet, og han ønsker derfor en reduktion af disse udgifter for at fremme opfyldelsen af meddelelsens målsætninger.

Ordføreren slår endelig til lyd for en koordinering af initiativerne i ”eLearning” og i den europæiske forskerverden og anmoder Kommissionen om at fremme produktionen af undervisningsprogrammer samt multimedier på alle Fællesskabets sprog i samarbejde med erhvervslivet.

KONKLUSIONER

Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi opfordrer Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. glæder sig over medlemsstaternes fremskridt med deres nationale handlingsplaner med henblik på at få integreret IKT-værktøjerne (informations- og kommunikationsteknologi) i skolerne;
2. ser positivt på anbefalingerne i Kommissionens beretning om planlægning af fremtidens uddannelse – fremme af innovation med de nye teknologier, især med

hensyn til at fremme innovation, udviklingen af et udbud af høj kvalitet og styrkelsen af den sociale samhørighed;

3. opfordrer Kommissionen til at træffe initiativer med henblik på at muliggøre en pålidelig analyse af anvendelsen af IKT, en klassificering og en vurdering af informationskilderne samt definerings af identifikatorer, og at betragte den statistiske behandling af ovennævnte som en opgave af høj prioritet, idet der lægges særlig vægt på ensartethed af dataene;
4. opfordrer Kommissionen til som et umiddelbart mål at løse spørgsmålet om den videnskabelige sammenhæng, der er mellem informations- og kommunikationsteknologi og resultaterne i skolerne, ved at foretage undersøgelser og vedtage de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at de relevante investeringer fører til målelige resultater;
5. opfordrer Kommissionen til at tage initiativ til forbedring af de indikatorer, som anvendes til at måle de kvalitetsmæssige karakteristika i undervisningen, for at man kan råde over pålidelige elementer, der så vidt det er muligt, er ensartede;
6. opfordrer Kommissionen til at foreslå en plan for, hvorledes de offentlige investeringer i IKT kan udnyttes bedst muligt; mener, at denne plan også bør beskæftige sig med spørgsmålet om digitale biblioteker og spørgsmålet om offentlig adgang til det digitale medium for at mindske uligheder og bedre at kunne tjene offentlighedens og de europæiske borgeres interesser;
7. minder om, at en fjerdedel af jobskabelsen i 1990'erne skete i forbindelse med informationssamfundets aktiviteter, og at denne tendens på arbejdsmarkedet varer ved, hvorfor det er nødvendigt, at de studerende forberedes behørigt på at blive integreret på et arbejdsmarked, der domineres af de nye teknologier;
8. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at bestræbe sig yderligere på at få fjernet den eksisterende kløft mellem Den Europæiske Union og De Forenede Stater med hensyn til anvendelse og beherskelse af edb-redskaberne på uddannelsesområdet og i virksomhederne;
9. kræver, at der vedvarende foretages investeringer i undervisningssektoren med henblik på at leve op til de hurtige ændringer inden for de nye teknologier;
10. kræver, at man prioriterer uddannelsen af lærerkorpset, og understreger det presserende behov for en global reform af undervisningssystemet, således at IKT-indlæringen integreres i elevernes og de studerendes dagligdag;
11. opfordrer Unionen og medlemsstaterne til at fremme uddannelsen inden for de nye teknologiers sektorer og give virksomhederne passende teknisk og finansiel støtte til at følge med i de hurtige ændringer inden for IKT, herunder især små og mellemstore virksomheder, mikrovirksomheder og håndværk i overensstemmelse med det flerårige program til fremme af initiativ og iværksætterånd 2001/2005;
12. understreger, at det er vigtigt at fremme IKT såvel i forbindelse med undervisningen

som i virksomhederne for at leve op til den nye økonomis udfordringer, bekæmpe social udstødelse og indhente den økonomiske udviklings efterslæb i visse af Unionens regioner;

13. understreger, at IKT skaber et socialt og økonomisk område med tværnational karakter, hvilket der bør tages højde for i den økonomiske og den sociale politik samt politikken inden for uddannelse, erhvervsuddannelse og arbejdsvilkår.
14. ser positivt på Kommissionens meddelelse om eLearning, som vil være et vigtigt incitament til udbredelse og indlæring af anvendelsen af nye teknologier inden for undervisningen, og mener, at det for at opfylde meddelelsens mål er vigtigt, at medlemsstaterne viser den nødvendige politiske vilje hertil;
15. understreger, at samarbejdet mellem medlemsstaterne og Unionen kan betegnes som en ubetinget succes, selv om medlemsstaterne har anvendt forskellige strategier og politikker til fremme af udbredelsen og indlæringen af anvendelsen af nye teknologier på undervisningsområdet;
16. mener, at alle sektorer – teknologisk forskning, virksomheder og offentlige myndigheder – bør bidrage til opfyldelsen af målsætningerne i meddelelsen om eLearning;
17. fastslår, at medlemsstaternes evne og muligheder for at udnytte de nye teknologier inden for undervisningsområdet er vidt forskellige, og at det er nødvendigt at forsøge at mindske - eller fjerne – den eksisterende kløft på området;
18. henstiller til Kommissionen nøje at definere, hvilke foranstaltninger der bør vedtages såvel på fællesskabsniveau som på nationalt niveau med henblik på opfyldelse af målsætningerne i meddelelsen om eLearning;
19. kræver, at alle borgere gives adgang til de nye teknologier, både uden for undervisningssektoren og arbejdsmarkedet, ved oprettelsen af ”telematik-steder” i kommunerne i Den Europæiske Unions forskellige regioner;
20. udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen agter at lade alle de initiativer, der vedtages i forbindelse med gennemførelsen af eLearning, undersøge som led i en analyse af aktioner på området undervisnings- og erhvervsuddannelsespolitik for at foretage et skøn over, hvilke fremskridt der er opnået med hensyn til opfyldelsen af de opstillede målsætninger, effektiviteten af iværksatte foranstaltninger og den gennemførte politik, samt udbredelsen af god praksis og berigelse af den fælles tankevirksomhed;
21. opfordrer Kommissionen til klart at definere, hvilke budgetbevillinger der er opført til finansiering af initiativerne i eLearning, og til at øremærke bevillingerne til hhv. national finansiering og europæisk finansiering af de pågældende initiativer; anmoder endvidere Kommissionen om at specificere, over hvilke poster på 2001-budgettet foranstaltningerne knyttet til meddelelsens målsætninger skal finansieres;
22. anmoder Kommissionen om at foretage en omrokering af disponible finansielle

ressourcer (strukturstøtte, bevillinger afsat til forskning osv.) til fordel for projekter, der er relevante for dette initiativ, da det bør gøres helt klart, hvilke midler der er afsat til de forskellige projekter;

23. ser positivt på Kommissionens ønske om at fremme en hurtigere adgang til Internettet for studerende og opfordrer den til at gøre en særlig indsats for at fremme koordineringen med det europæiske forskningsområde;
24. konstaterer, at priserne på computere gør indkøb heraf vanskelig for de fleste familier og skoler, og at udgifterne til computere og til adgang til Internettet bør reduceres med henblik på opfyldelse af målsætningerne i meddelelsen om eLearning.
25. opfordrer medlemsstaterne til snarest at iværksætte Kommissionens initiativer/efterkomme dens henstillinger med henblik på at reducere omkostningerne til adgang til Internettet (reduktion af udgifterne til leje af linjer, udstedelse af licenser, opsplitning af lokale linjer) og så hurtigt som muligt at undersøge de forskellige former for gennemførelse heraf;
26. understreger nødvendigheden at tilbyde ny flersproget IKT; opfordrer især Kommissionen til at iværksætte støtteforanstaltninger for at fremme produktionen af undervisningssoftware og multimedier på alle Den Europæiske Unions officielle sprog i samarbejde med erhvervssektoren.

10. maj 2000

UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER

til Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport

om beretning fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om planlægning af fremtidens uddannelse - fremme af innovation med de nye teknologier (KOM(2000) 23 - C5-0147/2000 - 2000/2090(COS))

Rådgivende ordfører: Michel Rocard

PROCEDURE

På mødet den 28. marts 2000 valgte Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender Michel Rocard til rådgivende ordfører.

På mødet den 8. maj 2000 behandlede det udkastet til udtalelse.

På dette møde vedtog det nedenstående konklusioner (for: 8; hverken/eller: 5).

Til stede under afstemningen var: Michel Rocard (formand og rådgivende ordfører), Jillian Evans, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Hélène Flautre, Stephen Hughes, Dieter-Lebrecht Koch (for Erika Mann), Jean Lambert, Mario Mantovani, Claude Moraes, Herman Schmid, Miet Smet og Helle Thorning-Schmidt.

KORT BEGRUNDELSE

I 1996 vedtog Rådet (uddannelse) en resolution om undervisningssoftware og multimedier inden for uddannelse og erhvervsuddannelse¹ med sigte på at udarbejde en generel ramme for udformning af en fælles uddannelsespolitik.

Siden 1996 har de tekniske rammebetingelser udviklet sig enormt. Computernes og transmissionskanalernes kapacitet er mangedoblet, der sker en drastisk vækst inden for Internet og e-mail, og udbuddet af software skønnes at ændre sig i rytmer på trekvart år.

Medlemsstaterne har på nationalt plan udformet forskellige handlingsplaner for at integrere informations- og kommunikationsteknologiernes (IKT) instrumenter i undervisningen. Den foreliggende beretning fra Kommissionen sammenfatter medlemsstaternes fremskridt og anfører samtidig fremtidens udfordringer. Fra udvalgets synspunkt er følgende aspekter

¹ EFT C 195 af 6.7.1996, s. 8.

vigtige:

Udstyring af skolerne med IKT

Medlemsstaterne har inden for rammerne af de beskæftigelsespolitiske retningslinjer sat sig som mål at udstyre deres skoler med computere og inden udgangen af 2002 at give alle elever og studerende adgang til Internettet. Dette mål virker ved første blik meget ambitiøst, men en sammenligning med USA viser imidlertid klart, at Europa ikke dermed får nogen ledende position: I USA skal alle klasser være tilsluttet Internettet i 2000, mens de fleste EU-stater først sigter imod, at alle skoler tilsluttes i 2002.

Målsætningen i de beskæftigelsespolitiske retningslinjer er ved nærmere eftersyn noget upræcis. Det vil derfor være nødvendigt, at medlemsstaterne i deres handlingsplaner for beskæftigelse definerer målsætningen nærmere på grundlag af kvantitative og kvalitative indikatorer (f.eks. skolernes art, udstyrets kvalitet, brugerrate pr. computer osv.).

Software-udviklingen

Kommissionen konstaterer også, at markedet for multimedie-undervisningssoftware og -tjenester stadig er underudviklet og opdelt. Et kvalitetsudbud af multimedie-undervisningsprogrammer og -tjenester forudsætter imidlertid et partnersamarbejde mellem myndigheder og industri, større investeringer i uddannelsessektoren samt en omstilling af undervisningsmetoderne. Tekniske, kulturelle, økonomiske, sociale og institutionelle aspekter må behandles i den forbindelse. Det Europæiske Fællesskab kan her inden for rammerne af fællesskabsprogrammer på områderne forskning (telematikanvendelse) og uddannelse (Socrates og Leonardo da Vinci) yde værdifulde bidrag til udvikling af innovativ uddannelsessoftware under hensyntagen til den europæiske dimension.

Tilpasning af undervisningsmetoderne og læreruddannelsen

IKT må ikke blot "trækkes ned over hovedet" på de traditionelle undervisningsstrukturer. Der må tværtimod ske en grundlæggende omorganisering af undervisningen i rumlig, tidsmæssig og indholdsmæssig henseende med sigte på en integrativ indfaldsvinkel: Undervisningsenheder ved computeren må suppleres med enheder, hvor interaktionen mellem eleverne og lærerne står i forgrunden. Den rumlige struktur må ændres, og den tidsmæssigt stive opdeling af undervisningsenhederne må revideres: Tilegnelse af faglig viden må fremover træde i baggrunden til fordel for fremme af kompetence og metoder til problemløsning samt vurderingsevne. Tilpasningen af uddannelsesplanerne må i den forbindelse ledsages af aktiviteter i forbindelse med uddannelse og videreuddannelse af lærere. Lærerne må dels bevidstgøres om anvendelse af IKT i undervisningen, dels må pædagogisk, social og problemløsende kompetence fremover styrkes i læreruddannelsen. Fællesskabsprogrammerne inden for erhvervsuddannelse og efteruddannelse, navnlig Socrates og Leonardo da Vinci, kan yde et vigtigt bidrag i denne forbindelse.

IKT og social integration

Den voksende anvendelse af IKT rummer en risiko for en opsplitning af samfundet i en

gruppe, der kan udnytte de nye IKT-instrumenter, og en gruppe, der ikke kan. Spørgsmålet om adgang til de nye teknologier har derfor førsteprioritet for samfundet. Fremme af IKT må derfor ikke begrænses til skoler - eller endog til bestemte dele af skolerne - men må omfatte alle samfunds- og aldersgrupper. Der skal altså sikres lige muligheder for adgang til de nye teknologier.

KONKLUSIONER

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. henviser til, at medlemsstaterne inden for rammerne af de beskæftigelsespolitiske retningslinjer for 2000 har sat sig som mål inden udgangen af 2002 at udstyre deres skoler med computere og at lette adgangen til Internettet; opfordrer medlemsstaterne til at definere disse generelle mål nærmere på grundlag af konkrete kvantitative og kvalitative indikatorer;
2. henviser til, at der på grund af den rasende hurtige udvikling inden for informationsteknologien er behov for gentagne store investeringer inden for uddannelsessektoren, og udtaler sig, for så vidt angår disse investeringer, til fordel for etablering af partnerskaber mellem den offentlige og den private sektor;
3. opfordrer Kommissionen til inden for rammerne af fællesskabsprogrammer inden for forskning og efter- og videreuddannelse at støtte produktion og distribution af pædagogisk kvalitetssoftware;
4. mener, at indførelse af informations- og kommunikationsteknologierne i skolerne må ledsages af en omfattende reform af undervisningen; opfordrer Kommissionen til at støtte denne reform gennem pædagogisk grundforskning i forbindelse med den fælles forskningspolitik og gennem fremme af uddannelsen og videreuddannelsen af lærere inden for rammerne af strukturfondene;
5. henviser til, at det med henblik på etablering af et socialt retfærdigt informationsfund må sikres, at borgere fra alle socioøkonomiske lag og aldersgrupper får adgang til informations- og kommunikationsteknologierne; opfordrer i denne forbindelse medlemsstaterne og Kommissionen til
 - at fremme foranstaltninger til forbedring af adgangen til informations- og kommunikationsteknologier for alle elever, også uden for den regulære undervisning
 - at fremme udveksling af viden om omgang med informations- og kommunikationsteknologierne mellem elever og forældre
 - i forbindelse med udvikling af undervisningssoftware at være særlig opmærksom på de behov, som børn med indlæringsvanskeligheder og handicappede børn har.

9. oktober 2000

UDTALELSE FRA UDVALGET OM KVINDERS RETTIGHEDER OG LIGE MULIGHEDER

til Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport

om beretning fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om planlægning af fremtidens uddannelse – fremme af innovation med de nye teknologier (KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090 (COS))

Rådgivende ordfører: Helena Torres Marques

PROCEDURE

På mødet den 11. juli 2000 valgte Udvalget om Kvinders Rettigheder og Lige Muligheder Helena Torres Marques til rådgivende ordfører.

På møder den 2. og 9. oktober 2000 behandlede det udkastet til udtalelse.

På dette/sidstnævnte møde vedtog det nedenstående konklusioner (for: 18; imod: 2;).

Til stede under afstemningen var: Maj Britt Theorin (formand), Marianne Eriksson, Anne E.M. Van Lancker og Jillian Evans (næstformænd), Helena Torres Marques (ordfører), María Antonia Avilés Perea, Marielle de Sarnez, Geneviève Fraisse, Fiorella Ghilardotti, Lissy Gröner, Anna Karamanou, Christa Kläß, Rodi Kratsa, Astrid Lulling, Eryl Margaret McNally, Christa Prets, Amalia Sartori, Patsy Sørensen, Elena Valenciano Martínez-Orozco og María Izquierdo Rojo (for María Rodríguez Ramos).

KORT BEGRUNDELSE

Denne udtalelse indgår i analysen af de fremskridt, der er gennemført inden for uddannelse, informationsteknologier og kommunikation samt uddannelse af lærere, med henblik på at forberede en ny etape af det europæiske samarbejde på dette område.

I forlængelse af de resolutioner og konklusioner, som Rådet (uddannelse) vedtog i 1996, har Kommissionen foretaget en evaluering af den udvikling, der har fundet sted i de seneste tre år, og den har behandlet de gunstige muligheder for en mere harmonisk udvikling af anvendelserne og teknologierne.

Det skal desuden bemærkes, at Det Europæiske Råd i Lissabon har sat som mål at indføre et

"videnbaseret samfund". Dette mål understreger, i hvor høj grad en livslang uddannelse er vigtig, og det rækker længere end blot til skoleundervisningen, og berører barnets miljø og særlig dets forældre.

- ***En mere ambitiøs europæisk politik:***

Ordføreren anerkender det potentiale og de muligheder, som informations-samfundet rummer med henblik på ansættelsesmuligheder og adgang til beslutningstagningen. Hun er imidlertid klar over nødvendigheden af at træffe foranstaltninger for at undgå, at der opstår et samfund, som er opdelt mellem de personer, der er i stand til at udnytte det tekniske fremskridt og drage fordel heraf, og de personer, der ikke har kendskab til informations-samfundet og står uden for dette.

Ordføreren minder om, at kvinderne udgør flertallet af den udelukkede befolkning. I denne forbindelse bør udviklingen af nye informationsteknologier indgå i en proces, der involverer dem og ikke medfører en ny udelukkelse. Der bør gøres en ekstra indsats over for unge piger, kvindelige lærere og mødre.

Den Europæiske Union bør støtte udviklingen af en samlet og konsekvent strategi. Adgangen til nye teknologier må ikke være begrænset til skolerne, men bør omfatte alle samfundsgrupper, idet man særlig bør sikre lige muligheder for adgangen til disse nye teknologier. For at fremme udviklingen af et kvalitetsudbud kræves der øgede offentlige investeringer, særlig vedrørende kvaliteten af infrastrukturene for adgangen til Internettet (adgang til højkapacitetsnet og lokale net) ikke blot i skolerne, men også i offentlige institutioner som f.eks. biblioteker.

- ***Udbygning af den sociale samhørighed:***

En øget generel anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi (IKT) i undervisningen kan kun ske, hvis de iværksatte initiativer tager hensyn til alle former for behov blandt dem, som af økonomiske, sociale eller geografiske årsager er mindst favoriserede. Vi kan konstatere, at opfølgningen af børnenes skolearbejde i langt de fleste situationer er moderens ansvar uden for skolerammerne. Dette ansvar er særlig stort i familier med enlige forældre samt i dårligt stillede samfundsgrupper.

Kommissionen bør være mere opmærksom på nødvendigheden af, at der indføres specifikke programmer, som skal sikre en mere lige adgang samt fremme udviklingen af alternative metoder til bevidstgørelse, uddannelse og adgang til IKT blandt disse befolkningsgrupper og særlig blandt kvinderne.

- ***Informations- og kommunikationsteknologi (IKT) inden for interaktive multimedietjenester:***

Undervisningen forudsætter kvalitet og konsekvens i informationerne, som det er nødvendigt at fastlægge, strukturere og kombinere på en relevant måde i en specifik kontekst. Indsatsen bør udformes og defineres bedre. IKT kan fremme anvendelsen af aktive pædagogiske metoder og muliggøre en undervisning af en bedre kvalitet.

Vi kan konstatere, at brugen af multimedier i undervisningen hovedsagelig er baseret

på video, fjernsynsudsendelser og software. Udnyttelsen af Internettet og af elektronisk post halter stadig langt bagefter. Det er på det primære skoleniveau, man ser IKT anvendt til de mest avancerede pædagogiske formål, idet multimediesoftware på dette trin er mere forskelligartet, spændende og af legende karakter og er af betydning for det sociale aspekt. Adgangen for alle bør også fortsætte på sekundærtrinnet for at undgå, at informationsteknologierne forbeholdes mænd. Kommissionen bør på dette stadium være opmærksom på multimedieindholdet, der alt for ofte er udtænkt af mænd, og den bør fremme en positiv rolle for kvinderne.

Undervisningsaspekterne er også forbundet med de nye muligheder for udveksling mellem elever, lærere, forældre og samarbejdspartnere uden for skolen med muligheder for samspil via Internettet. Det gælder om at motivere børnene og skabe rammerne, således at denne udveksling kan blive en drivkraft i undervisningsprocessen på grundlag af nysgerrighed, opdagelser og eksperimenter. Ud over en uddannelse i de nødvendige redskaber er det nødvendigt at investere i uddannelser, som særlig sigter på innovative pædagogiske metoder. Forældrene bør aktivt kunne deltage heri i forbindelse med lokale initiativer.

Der bør endelig træffes specifikke foranstaltninger for at tilskynde kvinderne til at gå ind i multimedieindustrien, og det bør sikres, at indholdet svarer til kvindernes behov, således at man undgår stereotype kønsbetonede roller.

- *En ændret kundskaberhvervelse*

Behovene inden for uddannelsespolitikken og moderniseringen af undervisningssystemerne er væsentlige. Informationsteknologierne er ikke blot et undervisningsemne, der skal føjes til et program. En ændring af den måde, hvorpå kundskaberne opnås, kan medføre ændringer inden for alle aspekter af undervisning og oplæring.

Feminiseringen af hvervet som lærer har ikke medført en tilsvarende forøgelse af antallet af kvinder i ansvarsfulde stillinger. Den videregående uddannelse bør tilskynde og hjælpe kvinderne til at søge karrierebetonede stillinger. Det er beklageligt at konstatere, at undervisningssystemerne alt for ofte er skyld i, at samfundet opretholder kønsdiskrimination gennem hele skoleforløbet.

KONKLUSIONER

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Lige Muligheder opfordrer Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. mener i forbindelse med de nye retningslinjer for beskæftigelsen, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i Lissabon, at tilvejebringelsen af et højt beskæftigelsesniveau er et væsentligt mål for Unionen, og dette betyder for kvindernes vedkommende en vækst fra 51% til 60% over de næste ti år; mener, at enhver ny forøgelse af beskæftigelsen også vil medføre en klar stigning i beskæftigelsesfrekvensen for kvinder, og informations- og kommunikationsteknologien (IKT) giver Europa nye muligheder inden for vækst og jobskabning;
2. konstaterer, at de nye teknologier er en afgørende faktor i udviklingen, men at de også kan medføre en ny form for forskelsbehandling og udelukkelse af kvinder, der allerede er underrepræsenteret i denne sektor; mener, at det er vigtigt at undgå, at informationssamfundet øger kløfterne i samfundet generelt og på arbejdsmarkedet; mener, at man derfor må sikre alle elever lige adgang til uddannelse i informationsteknologier og særlig fremme denne adgang for de kvindelige elever; mener, at det er vigtigt at involvere kvinderne i udviklingsprocessen i betragtning af, at en ud af to arbejdspladser skabes i sektoren for ny teknologi; mener, at alle bør være klar over kvindens stilling i den erhvervsaktive befolkning og fremtidsperspektiverne med hensyn til de menneskelige behov i denne sektor (mere end 1,6 mio. personer i 2004); mener derfor, at man ikke bør forbigå muligheden for at iværksætte en involverende proces ved at udvikle uddannelsesprogrammer, der er tilpasset kvinder;
3. opfordrer Kommissionen til i forbindelse med de fremtidige fællesskabsprogrammer at støtte indsatsen inden for forskning og social og teknisk eksperimenteren for at foregribe den udvikling, der kan forventes inden for tilrettelæggelsen af undervisning og uddannelse samt udbrede kendskabet til de bedste fremgangsmåder; mener, at dette skal ske med det formål at støtte udvekslingen af kundskaber mellem elever og forældre inden for en mangesidet ramme, som er tilgængelig for alle;
4. udtrykker derfor sin tilfredshed med Kommissionens beretning og mener, at den bør indgå forpligtelser i tre retninger:
 - fremme af initiativer, som prioriterer pragmatiske løsninger for støtte til og koordination og udvikling af udveksling af erfaringer med disse initiativer under hensyntagen til kvindernes behov, særlig de kvinder, som er dårligst stillet af økonomiske, sociale eller geografiske grunde, på grund af handicap eller andre grunde; skolen bør også uden for skoletiden være det vigtigste sted for adgang til uddannelse; på denne måde kan man udnytte de offentlige investeringer på dette område;
 - tilskyndelse til udarbejdelse af egnet undervisningssoftware (med gradvis stigende sværhedsgrad, der gør det muligt for den enkelte elev at gå fremad i sin egen rytme) ved samarbejde mellem undervisningsinstitutioner og virksomheder, som undgår stereotyp kønsdiskrimination og giver positive

modeller for piger;

- sikringen af, at kvaliteten af produkterne garanteres gennem en forpligtende kontrakt mellem leverandørerne og skolerne om at tilvejebringe en løbende ajourføring af materiellet;
 - fortsatte drøftelser med de berørte sektorer for at finde en løsning på problemet med programlicenser (software) til skoler;
5. går stærkt ind for tanken om et videnbaseret samfund (learning society), dvs. nødvendigheden af, at befolkningen deltager i en livslang uddannelse under hensyntagen til, at opgaven endnu i dag er tosidet; mener, at man bør tilskynde unge piger og kvinder til at forpligte sig i undervisnings- og uddannelsesprogrammer – særlig inden for videnskabelige og tekniske områder – som kan anvendes i en lang række erhverv; mener, at der bør ske en prioritering af kvindelige lærere, for at de kan råde over passende og hensigtsmæssigt materiel såvel i skolen som i hjemmet med henblik på at sikre en livslang uddannelse;
 6. håber på en fastlæggelse af prioriteringer inden for udstyr og infrastruktur på grund af den hurtige udvikling i sektorerne for informationsteknologier; mener derfor, at det vil være ønskeligt, at de offentlige investeringer først og fremmest prioriteres om spørgsmålet om infrastrukturer for adgangen til Internettet (højkapacitetsforbindelser, lokale net) og udviklingen af tjenesteydelser og indhold af høj kvalitet;
 7. anmoder ud fra samme grunde om en koncentration af de offentlige investeringer, hvilket skulle tilskynde myndighederne til bl.a. at lette køb eller leje af computere til familierne og tilpasse de særlige foranstaltninger til ugunstigt stillede familier samt fremme lige muligheder inden for adgang, udstyr og tilkobling af hjemmene;
 8. mener, at adgangen til nye teknologier betyder, at man står i verdens centrum; mener at lokale initiativer, som er nødvendige som en ramme for adgangen til infrastrukturerne, bør tage sigte på at gøre alle og herunder særlig kvinderne bevidste om, at de nye teknologier gør det muligt at få adgang til faglige, geografiske og kulturelle net, som ophæver afstandene og tilsidesættelsen; mener, at disse net kan på en vis måde fremme den sociale og regionale samhørighed;
 9. mener, at hvert land i Den Europæiske Union med støtte fra Europa-Kommissionen bør arbejde for, at alle reklamebureauer ikke fremstiller den nye teknologi som væsentligst rettet mod mænd; mener, at de skal fremhæve kvindernes evner på dette område, da udbredelse af kendskabet til ny teknologi især sikres af lærerinder, der udgør flertallet af lærerkorpsset inden for den obligatoriske undervisning.